

Διλήμματα... 1,2 δισ. ευρώ

Media: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Page: 57-58

Published at: 12-02-2023

Author: Surface: 794.66 cm² Circulation: 14860

Subjects:

Διλήμματα... 1,2 δισ. ευρώ

Οι προτάσεις για την αξιοποίηση του δημοσιονομικού χώρου

Το υπουργείο Οικονομικών και η Τράπεζα της Ελλάδος εκτιμούν πως το έλλειμμα του 2022 θα είναι τελικά κατά 1-1,2 δισ. ευρώ μικρότερο από όσο προέβλεπε ο προϋπολογισμός, γεγονός που δημιουργεί για φέτος δημοσιονομικό χώρο προς αξιοποίηση.

Σύμφωνα με στέλεχος του υπ. Οικονομικών, ένα μέρος τουλάχιστον θα διαφυλαχθεί και στον βαθμό που είναι μόνιμος θα κατευθυνθεί στα προγραμματικά μέτρα της επόμενης τετραετίας. Αναλυτές προτείνουν να διατεθεί για μείωση των ασφαλιστι-

κών εισφορών των μισθωτών. Άλλοι εισηγούνται να προστεθεί στο πλεόνασμα εν είδει «μερισματος εμπιστοσύνης», προκειμένου να επιτευχθεί ταχύτερα και ευκολότερα η αναβάθμιση της οικονομίας σε επενδυτική βαθμίδα. Σελ. 2

Ενόψει εκλογών, ο πειρασμός για παροχές είναι μεγάλος.

Οι κάλπες, οι αγορές και το 1,2 δισ. ευρώ

Μεταξύ «κοινωνικού μερίσματος» και «μερίσματος εμπιστοσύνης» η κυβέρνηση μετά τη μείωση του ελλείμματος

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Ας εκπλήξουμε ευχάριστα τις αγορές, αποφεύγοντας να μοιράσουμε το σύνολο του δημοσιονομικού χώρου που δημιουργήθηκε πέραν πάσης προσδοκίας το 2022 και επιλέγοντας αντ' αυτού να μειώσουμε ταχύτερα το δημόσιο χρέος. Στον βαθμό, όμως, που θα διατεθεί ένα μέρος του σε μέτρα στήριξης, as αποφύγουμε αλόγιστες παροχές κι as επιλέξουμε προσεκτικά τομείς προτεραιότητας, όπως η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών ή και η ενίσχυση της υγείας.

Αυτό είναι το μήνυμα που στέλνουν οικονομικοί αναλυτές και παράγοντες, με αφορμή τη σημαντικά μεγαλύτερη από την προβλεπόμενη μείωση του ελλείμματος του 2022, όπως προέκυψε από τα πρόσφατα ταμειακά στοιχεία του δελτίου μνησίων στοιχείων γενικής κυβέρνησης. Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά, το πρωτογενές έλλειμμα ήταν 288 εκατ. ευρώ, ένα μέγεθος που οδήγησε τους αναλυτές της Τράπεζας της Ελλάδος στην εκτίμηση ότι –μετά και τις σχετικές προσαρμογές– το ύψος του θα διαμορφωθεί τελικά στην περιοχή του 1% του ΑΕΠ, έναντι πρόβλεψης του προϋπολογισμού 2023 για 1,6% του ΑΕΠ, δηλαδή 1,2 δισ. ευρώ χαμηλότερα.

Στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους προβλέπουν επίσης, σύμφωνα με πληροφορίες, πρωτογενές έλλειμμα 1%-1,2% για

το 2022, ενώ σε τεχνοκρατικό επίπεδο υπάρχουν και εκτιμήσεις ότι μπορεί να υποχωρήσει ακόμη και στο 0,5% του ΑΕΠ.

Ενόψει εκλογών ο πειρασμός για παροχές είναι μεγάλος – άλλωστε, έχει προαναγγελθεί και η επόμενη κίνηση, η ενίσχυση των συνταξιούχων που δεν πήραν αύξηση λόγω προσωπικής διαφοράς. Σύμφωνα με πηγή

Ενόψει εκλογών, ο πειρασμός για παροχές είναι μεγάλος – άλλωστε, έχει προαναγγελθεί η ενίσχυση των συνταξιούχων που δεν πήραν αύξηση.

της ηγεσίας του υπουργείου Οικονομικών, ένα μέρος τουλάχιστον του νέου δημοσιονομικού χώρου θα διαφυλαχθεί και στον βαθμό που είναι μόνιμο θα κατευθυνθεί στα προγραμματικά μέτρα της επόμενης τετραετίας.

Ασφαλιστικό κόστος

Στο πλαίσιο αυτό, ο γενικός διευθυντής του ΙΟΒΕ, καθηγητής Νίκος Βέττας, τάσσεται υπέρ της χρησιμοποίησης μέρους του πλεονάσματος για περαιτέρω μείωση του ασφαλιστικού κόστους, «ιδίως για τους μισθωτούς με χαμηλές αμοιβές,

Βασικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας

(% ετήσιες μεταβολές, σταθερές τιμές)	2022	2023
ΑΕΠ	5,6	1,8
Ιδιωτική κατανάλωση	7,2	1,0
Δημόσια κατανάλωση	0,2	-1,5
Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	10,0	15,5
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	9,7	1,0
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	10,1	2,6
Εθνικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	9,9	5,0
Ποσοστό ανεργίας (Ερευνα Εργατικού Δυναμικού)	12,7	12,6
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ (% ΑΕΠ)		
Πρωτογενές αποτέλεσμα γενικής κυβέρνησης	-1,6	0,7
Χρέος γενικής κυβέρνησης	168,9	159,3

ΠΗΓΗ: Εξαμηνιαία έκθεση προϋπολογισμού 2023

τόσο για να ενισχυθεί η παραγωγική βάση όσο και γιατί αυτοί θα έχουν απώλειες από πιθανή υπαγωγή τους σε υψηλότερους φορολογικούς συντελεστές».

Οι λόγοι που οδήγησαν στα καλύτερα αποτελέσματα του 2022, έως έναν βαθμό φαίνεται να έχουν μόνιμα χαρακτηριστικά. Σύμφωνα με τους αναλυτές, η υπέρβαση των εσόδων έπαιξε τον καθοριστικό ρόλο και αυτή οφείλεται: 1. Στον υψηλό ρυθμό ανάπτυξης, σε συνδυασμό με τον υψηλό πληθωρισμό, που οδήγησε σε αύξηση των εσόδων από ΦΠΑ, αλλά και από φορολογία εισοδήματος,

καθώς εφαρμόζεται προοδευτική φορολογική κλίμακα. 2. Στη διάδοση των ηλεκτρονικών συναλλαγών, που είχε ως αποτέλεσμα να μειωθεί κατά τι η φοροδιαφυγή.

Ο επικεφαλής οικονομολόγος της Τράπεζας της Ελλάδος, προσθέτει ότι και οι δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις της προηγούμενης δεκαετίας φαίνεται να αποδίδουν καλύτερα σε περιόδους υψηλής ανάπτυξης. Στο καλύτερο δημοσιονομικό αποτέλεσμα έπαιξε, πάντως, ρόλο και η μείωση των δαπανών, που ίσως αποδειχθεί προσωρι-

νή, καθώς οφείλεται και στη ραγδαία πτώση των ενεργειακών τιμών στο τέλος του 2022.

Οι αναλυτές προχωρούν, όμως, κι ένα βήμα παραπέρα. Θυμίζουν ότι η χώρα παραμένει υπερχρεωμένη και εκτός επενδυτικής βαθμίδας και προτείνουν ένα μέρος του δημοσιονομικού χώρου να γίνει απλώς υψηλότερο πλεόνασμα, εν είδει «μερίσματος εμπιστοσύνης» για τις αγορές.

«Εί δυνατόν, θα ήταν σημαντικό να υπερακοντίσουμε τις προσδοκίες της αγοράς για τα δημοσιονομικά πλεονάσματα», λέει ο επικεφαλής οικονομολόγος της Eurobank και πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, Τάσος Αναστασάτος. «Αυτό θα ενίσχυε την εμπιστοσύνη τους στις προσιτικές διατηρησιμότητας της δημοσιονομικής σταθερότητας της χώρας και επομένως θα βοηθούσε στην ταχύτερη δυνατή ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας». Ο ίδιος προσθέτει ότι «αν πρέπει να στηριχθεί η κοινωνία, αυτό πρέπει να γίνει με προσωρινά, στοχευμένα μέτρα, ώστε να μην ανατροφοδοτούνται οι πληθωριστικές προσδοκίες».

Στον βαθμό δε που ο δημοσιονομικός χώρος είναι μόνιμος, σεβόμενοι την ανάγκη εξασφάλισης πρωτογενών πλεονασμάτων τα επόμενα χρόνια, αυτός ο χώρος θα ήταν σκόπιμο να διατεθεί σε δράσεις με μεγαλύτερο αναπτυξιακό αποτύπωμα, όπως είναι η μείωση των ασφαλιστι-

κών εισφορών και του φόρου εισοδήματος των μισθωτών».

Επενδυτική βαθμίδα

Ενισχύοντας την άποψη υπέρ της εμφάνισης υψηλότερων πλεονασμάτων, ο κ. Μαλλιαρόπουλος σημειώνει ότι σύμφωνα με τις προβλέψεις της κεντρικής τράπεζας, η αναβάθμιση στην επενδυτική βαθμίδα το 2023 είναι εφικτή, εφόσον επιτευχθεί ο στόχος του πρωτογενούς πλεονάσματος και ο προβλεπόμενος ρυθμός ανάπτυξης, αλλά όχι δεδομένη. «Η αναβάθμιση αυτή δεν θα πρέπει να αναμένεται ότι θα έλθει αυτόματα, ειδικά λόγω των ανησυχιών για την επιβράδυνση της διεθνούς οικονομίας, γεγονός που θα συμβάλει σε έναν καθοδικό, μάλλον, παρά ανοδικό κύκλο πιστοληπτικών αξιολογήσεων διεθνώς. Κατά συνέπεια, για να πετύχουμε την αναβάθμιση εντός του 2023 χρειαζόμαστε μια θετική έκπληξη. Υπό την έννοια αυτή, η επίτευξη ενός υψηλότερου πρωτογενούς πλεονάσματος το 2023 θα βοηθήσει σημαντικά».

Σύμφωνα, εξάλλου, με τον κ. Βέττα, ένα σχετικά υψηλότερο πλεόνασμα «θα βοηθήσει στην αξιοπιστία και μείωση του κόστους χρηματοδότησης συνολικά στην οικονομία, εξέλιξη ευεργετική ιδίως σε ένα περιβάλλον όπου αυξάνονται τα κεντρικά επιτόκια. Αυτός ο χώρος θα μπορούσε να λειτουργήσει και ως μαξιλάρι ασφαλείας στην περίπτωση αρνητικών εξελίξεων, ιδίως με μεγάλες διακυμάνσεις στο κόστος ενέργειας».